

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ В.Н. КАРАЗІНА
Кафедра міжнародного бізнесу та економічної теорії

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-педагогічної роботи
Олександр ГОЛОВКО
2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

галузь знань: 29 «Міжнародні відносини»

спеціальність 292 «Міжнародні економічні відносини»

освітня програма «Міжнародні фінанси»

факультет Міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Харків 2022

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

«30» серпня 2022 року, протокол № 1

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: д.е.н., професор, професор кафедри міжнародного бізнесу та економічної теорії І.В.Шкодїна

Програму схвалено на засіданні кафедри міжнародного бізнесу та економічної теорії

Протокол від «29» серпня 2022 року № 1

В.о. завідувача кафедри міжнародного бізнесу та економічної теорії

Ірина ДЕРІД

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми (керівником проектної групи) «Міжнародні фінанси» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

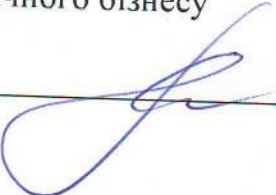
Гарант освітньо-професійної програми (керівник проектної групи) «Міжнародні фінанси» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Ірина ШКОДІНА

Програму погоджено науково-методичною комісією міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Протокол від «29» серпня 2022 року № 1

Голова науково-методичної комісії факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Лариса ГРИГОРОВА-БЕРЕНДА

ВСТУП

Програму виробничої практики складено відповідно до освітньо-професійної програми «Міжнародні фінанси» підготовки бакалавра зі спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини»

Практика є обов'язковим компонентом програми підготовки фахівців із вищою освітою. Практика студентів передбачає безперервність та послідовність її проведення у разі одержання необхідного обсягу практичних знань і умінь відповідно до стандартів освіти.

1. Опис виробничої практики

1.1. Мета виробничої практики

Метою практики є набуття студентами професійних компетентностей для подальшого використання їх у реальних виробничих умовах, виховання потреби систематично поновлювати свої знання та творчо їх застосовувати в практичній діяльності.

Виробнича практика - частина навчального процесу, яка передбачає зміцнення теоретичних знань в процесі оволодіння практичними навичками з обраної спеціальності. Вона поєднує в собі теоретичне і виробниче навчання.

Метою виробничої практики є закріплення та поглиблення теоретичних знань, отриманих студентами в процесі вивчення циклу дисциплін, передбачених навчальним планом спеціальності «Міжнародні фінанси», отримання практичних навичок, які необхідні для фінансової і економічної роботи в системі міжнародних економічних відносин. Матеріали, отримані під час практики, використовуються у подальшому при підготовці доповідей, статей, написанні курсових та випускної роботи, для підготовки наукової роботи.

1.2. Основні завдання виробничої практики

Відповідно до мети **основними завданнями** виробничої практики є:

ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК3. Здатність навчатися та бути сучасно навченим

ЗК4. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК6. Здатність спілкуватися іноземними мовами.

ЗК7. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій

К8. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК9. Уміння бути критичним та самокритичним.

ЗК10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК11. Здатність працювати в команді.

ЗК12. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ФК1. Здатність виокремлювати характерні ознаки та тенденції розвитку світового господарства, особливості реалізації економічної політики та світових інтеграційних/дезінтеграційних процесів, у тому числі євроатлантичної інтеграції.

ФК2. Здатність використовувати базові категорії та новітні теорії, концепції, технології і методи у сфері міжнародних економічних відносин з урахуванням їх основних форм, застосовувати теоретичні знання щодо функціонування та розвитку міжнародних економічних відносин.

ФК3. Здатність виявляти особливості функціонування середовища міжнародних економічних відносин та моделей економічного розвитку.

ФК4. Здатність обґрунтовувати особливості реалізації форм міжнародних економічних відносин на мега-, макро-, мезо- і мікрорівнях

ФК5. Здатність здійснювати комплексний аналіз та моніторинг кон'юнктури світових ринків, оцінювати зміни міжнародного середовища та вміти адаптуватися до них

ФК6. Здатність аналізувати міжнародні ринки товарів і послуг, інструменти та принципи регулювання міжнародної торгівлі.

ФК7. Здатність аналізувати теорії та механізми реалізації міжнародних валютно-фінансових і кредитних відносин

ФК8. Здатність визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними.

ФК9. Здатність до діагностики стану досліджень міжнародних економічних відносин та світового господарства у міждисциплінарному поєднанні із політичними, юридичними, природничими науками

ФК10. Здатність обґрунтовувати доцільність застосування правових, економічних та дипломатичних методів (засобів) вирішення конфліктних ситуацій на міжнародному рівні.

ФК11. Здатність проводити дослідження економічних явищ та процесів у міжнародній сфері з урахуванням причиннонаслідкових та просторово-часових зв'язків

ФК12. Здатність використовувати нормативно-розпорядчі документи та довідкові матеріали при здійсненні професійної діяльності у сфері міжнародних економічних відносин.

ФК13. Здатність проводити оцінку та аналіз безпекової компоненти у міжнародних економічних відносинах.

ФК14. Здатність спілкуватися на професійному та соціальному рівнях з використанням фахової термінології, включаючи усну і письмову комунікацію державною та іноземними мовами

ФК15. Здатність застосувати методи, правила і принципи функціонування міжнародних економічних відносин для розвитку зовнішньоекономічної діяльності України.

ФК16. Здатність постійно підвищувати теоретичний рівень знань, генерувати й ефективно використовувати їх в практичній діяльності. Додаткові компетентності для бакалавра за освітньо-професійною програмою

ФК17 Здатність розуміти технології прийняття рішень в області міжнародних фінансів, використовувати набуді теоретичні знання для розробки ефективних стратегій та тактик поведінки суб'єктів господарювання в складному міжнародному фінансовому середовищі;

ФК 18 Здатність оцінювати ризики в міжнародній фінансовій діяльності та управляти ними; використовувати сучасні механізми забезпечення фінансової безпеки суб'єктів господарювання.

ФК19 Здатність розуміти специфіку місцевих, державних, міжнародних фінансів, фінансів суб'єктів господарювання.

ФК 20. Здатність використовувати базові знання й практичні навички у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання міжнародного фінансового ринку.

1.3. Характеристика виробничої практики

Кількість кредитів – бкредитів

Загальна кількість годин – 180

Обов'язковий модуль. Семестр: 6

Вид контролю: залік

1.4. Заплановані результати практики:

ПРН1. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, усвідомлюючи необхідність навчання впродовж усього життя, проявляти толерантність та готовність до інноваційних змін.

ПРН2. Вільно спілкуватися з професійних питань державною та іноземними мовами усно і письмово, фахово використовувати економічну термінологію.

ПРН3. Використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології, програмні пакети загального і спеціального призначення.

ПРН4. Систематизувати й упорядковувати отриману інформацію щодо процесів і явищ у світовому господарстві; оцінювати та пояснювати вплив ендегенних і екзогенних факторів на них; формулювати висновки і розробляти рекомендації з урахуванням особливостей національного і міжнародного середовища.

ПРН5. Володіти навичками самоаналізу (самоконтролю), бути зрозумілим для представників інших бізнес-культур та професійних груп різного рівня (з фахівцями з інших галузей знань/видів діяльності) на засадах цінування різноманітності, мультикультурності, толерантності та поваги до них.

ПРН6. Планувати, організувати, мотивувати, оцінювати та підвищувати результативність колективної праці, здійснювати дослідження в групі під керівництвом лідера, з урахуванням вимог та особливостей сьогодення в умовах обмеженості часу.

ПРН7. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ПРН8. Розуміти, виділяти й описувати нові явища, процеси й тенденції глобального розвитку, механізми й інструменти реалізації економічної політики та світових інтеграційних / дезінтеграційних процесів, у тому числі та євроатлантичної інтеграції

ПРН9. Розуміти і вміти застосовувати, відповідно до інших вимог освітньої програми, сучасні теорії та методи розв'язання спеціалізованих складних задач і практичних проблем у сфері міжнародної торгівлі товарами та послугами, міжнародного руху капіталу, міжнародних валютно-фінансових та кредитних відносин, мобільності людських ресурсів, міжнародного трансферу технологій.

ПРН10. Ідентифікувати та виокремлювати особливості функціонування суб'єктів міжнародних відносин та моделей їх економічного розвитку.

ПРН11. Обґрунтовувати власну думку щодо конкретних умов реалізації форм міжнародних економічних відносин на мега-, макро-, мезо- і мікрорівнях.

ПРН12. Здійснювати комплексний аналіз складних економічних систем, зіставляти та порівнювати їх складові, оцінювати й аргументувати оцінки результативності їх функціонування.

ПРН13. Підбирати і вміло застосовувати аналітичний інструментарій дослідження стану та перспектив розвитку окремих сегментів міжнародних ринків товарів і послуг з використанням сучасних знань про методи, форми й інструменти регулювання міжнародної торгівлі.

ПРН14. Розуміти і застосовувати теорії, принципи, засоби й інструменти реалізації міжнародних валютно-фінансових та кредитних відносин.

ПРН15. Визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними.

ПРН16. Демонструвати знання про стан досліджень міжнародних економічних відносин та світового господарства у міждисциплінарному поєднанні із політичними, юридичними, природничими науками.

ПРН17. Визначати причини, типи та характер міжнародних конфліктів і суперечок, обґрунтовувати і застосовувати економічні, юридичні та дипломатичні методи і засоби їх вирішення на міжнародному рівні, відстоюючи національні інтереси України.

ПРН18. Досліджувати економічні явища та процеси у міжнародній сфері на основі розуміння категорій, законів; виділяючи й узагальнюючи тенденції, закономірності функціонування та розвитку світового господарства з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків.

ПРН19. Розуміти та застосовувати чинне законодавство, міжнародні нормативні документи і угоди, довідкові матеріали, чинні стандарти і технічні умови тощо у сфері міжнародних економічних відносин.

ПРН20. Відстоювати національні інтереси України з урахуванням безпекової компоненти міжнародних економічних відносин.

ПРН21. Розуміти і мати навички з ведення ділового протоколу та ділового етикету у сфері міжнародних економічних відносин, враховуючи особливості міжкультурного спілкування на професійному та соціальному рівнях, як державною так і іноземними мовами.

ПРН 22. Застосовувати відповідні методи, правила і принципи функціонування міжнародних економічних відносин для розвитку зовнішньоекономічної діяльності України.

ПРН23. Усвідомлювати необхідність навчання впродовж життя з метою підтримки професійної компетентності на високому рівні.

ПРН24. Обґрунтовувати вибір і застосовувати інформаційно аналітичний інструментарій, економіко-статистичні методи обчислення, складні техніки аналізу та методи моніторингу кон'юнктури світових ринків.

ПРН25. Презентувати результати дослідження на базі яких, розробляються рекомендації та заходи з адаптації до змін міжнародного середовища. Додаткові програмні результати навчання для бакалавра за освітньо-професійною програмою

ПРН26 Уміти застосовувати в своїй діяльності стандарти міжнародної фінансової звітності.

ПРН27 Володіти практичними навичками роботи з сучасними інформаційними системами та комп'ютерними технологіями для проведення досліджень з питань управління міжнародними фінансами та при виконанні професійних завдань

ПРН28. Знати особливості здійснення міжнародної фінансової, операційної та інвестиційної діяльності суб'єктів господарювання, знання методів оптимізації фінансової діяльності суб'єктів господарювання на міжнародному ринку.

ПРН29 Уміти використовувати сучасні методи управління корпоративними фінансами для вирішення стратегічних завдань учасників міжнародних економічних відносин

ПРН30. Аналізувати сучасний стан фінансової системи України та шляхи її інтеграції в міжнародну фінансову систему

2. Зміст та організація проведення виробничої практики

Змістом практики передбачається виконання студентом наступних завдань і робіт:

- оформлення на практику: проходження інструктажу з техніки безпеки, одержання перепустки (якщо передбачено), ознайомлення з робочим місцем, службовими обов'язками;

- загальне ознайомлення з суб'єктом міжнародних фінансів, що виступає базою практики: описати основні ознаки бази практики як суб'єкта господарювання (назва, дата державної реєстрації, форма власності, спосіб формування статутного капіталу, вид економічної діяльності, характер операцій з міжнародного бізнесу); ознайомлення із статутом суб'єкта господарювання;

- вивчення організаційної структури суб'єкта господарювання: схематичне зображення організаційної структури;

- вміння складати ділові документи за стандартними формами та зразками, що використовуються на базі практики(договори, ділові листи);

- вивчення та аналіз людських ресурсів суб'єкта міжнародного бізнесу: вивчення кадрового складу; вивчення способу управління кадрами; визначення кадрових ризиків, розроблення пропозицій, щодо їх зниження; вивчення системи охорони праці;

- ознайомлення із процесом управління формуванням, розподілом і використанням фінансових ресурсів суб'єкта господарювання та оптимізації обігу його грошових коштів (оцінка фінансової звітності за попередні 2-3 роки (01.01 баланс, форма №1, 01.02 звіт про фінансові результати, 01.03 звіт про рух грошових коштів, 01.04 звіт про власний капітал, 01.06 фінансова звітність малого підприємства (форми 1-м, 2-м), 01.07 фінансова звітність мікропідприємства (форми 1-мс, 2-мс));

- визначення процесу організації обліку та звітності зовнішньоекономічної діяльності;

- на основі здобутої інформації здійснювати аналіз зовнішнього та внутрішнього середовища суб'єкта господарювання та його вплив на фінансові показники (SWOT-аналіз, PEST-аналіз фінансового стану суб'єкта міжнародного бізнесу тощо);

- розробити рекомендації з вдосконалення фінансової діяльності суб'єкта міжнародного бізнесу (наприклад, здійснити кореляційно-регресійний аналіз фінансової стійкості компанії та використати його для вирішення практичних завдань, наприклад прийняття управлінських рішень, прогнозування, планування, виконати порівняльні графіки та діаграми та розробити рекомендації);

- залучення до перекладацької практики суб'єкта практики;

- участі в організації та проведенні ділових зустрічей, нарад;

- складання та захист звіту.

у відповідності із специфікою суб'єкта господарювання та посадою, яку займає практикант під час виробничої практики, керівник практики від університету може корегувати завдання практики.

3. Вимоги до баз виробничої практики

3.1. Підприємства, установи та організації, які залучаються для проведення практики студентів, повинні відповідати таким вимогам:

- наявність структур, що відповідають спеціальностям (напрямам підготовки, спеціалізаціям), за якими здійснюється підготовка фахівців в Університеті;
- забезпечення кваліфікованого керівництва практикою студентів;
- надання студентам на час практики робочих місць;
- надання студентам права користування бібліотекою, лабораторіями, технічною та іншою документацією, необхідною для виконання робочої програми практики.

3.2. Студенти можуть самостійно, за погодженням із керівником практики від кафедри, підбирати для себе базу практики і пропонувати її для використання.

3.3. В залежності від особливостей конкретної бази практики, студент спільно із керівником практики розробляє перелік питань, які обов'язково мають бути розглянуті на базі практики. Під час складання звіту практики студент повинен зосередити увагу на таких основних питаннях:

1. на підприємствах міжнародного бізнесу

- структура управління та організація економічної роботи на підприємстві;
- організації обліку та звітності зовнішньоекономічної діяльності;
- аналіз фінансової звітності за 2-3 роки;
- чи підлягають обов'язковому фінансовому моніторингу операції підприємства згідно Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення»?

2. у банківських установах:

- організаційна та управлінська структури;
- організація діяльності Банку за кордоном;
- організація діяльності банку на внутрішньому та міжнародних валютних ринках;
- аналіз фінансової звітності Банку за 2-3 роки;
- участь банківської установи в протидії легалізації (відмиванню) грошей, отриманих злочинним шляхом. Порядок проведення фінмоніторингу в Банку.

3. У Харківській міській раді у сфері зовнішньоекономічної діяльності:

- основні напрямки діяльності територіальних органів у галузі зовнішньоекономічних зв'язків регіону;
- участь територіальних органів у розробці концепцій і державних програм розвитку зовнішньоекономічних зв'язків України, розробка програм розвитку зовнішньоекономічних зв'язків Харківської області;
- аналіз залучення прямих іноземних інвестицій в економіку Харківської області (м. Харкова): структура та обсяги залучених іноземних інвестицій, їх динаміка, географічна та галузева структура іноземних

інвестицій. Інституційне забезпечення здійснення інвестиційної діяльності. Визначення пріоритетних напрямів інвестиційної діяльності Харківської області (м. Харкова);

- динаміка та ефективність діяльності в Харківській області (м. Харкова) спільних та іноземних підприємств. Взаємодія суб'єктів інвестиційної діяльності Харківської області. Значення іноземного капіталу для Харківського регіону. Оцінка ефективності зовнішньоекономічних зв'язків Харківської області (м. Харків).

- аналіз діяльності територіальних органів щодо підвищення інвестиційного іміджу Харківської області (м. Харкова) на зовнішніх ринках.

4. Індивідуальні завдання з практики

Не передбачено

5. Вимоги до звіту про виробничу практику

Підсумковий звіт має містити висвітлення усіх питань змісту практики, скоректованих керівником практики із урахуванням специфіки бази проходження практики та посади, яку обіймав студент.

Звіт має виконуватись друкованим способом.

Звіт про проходження виробничої практики має містити:

1. титульну сторінку;
2. зміст;
3. вступ, в якому треба зазначити мету та завдання практики;
4. основну частину (обов'язковою є наявність розділу з охорони праці);
5. висновки (мають містити рекомендації та пропозиції);
6. список, використаної літератури;
7. додатки (якщо є, наприклад, звітність підприємства);
8. презентацію.

Теоретична (текстова) частина містить коротку характеристику об'єкта практики, його організаційну структуру, аналіз нормативно-інструктивної бази, що регулює діяльність установи та викладення методик і пояснень до них, описання особливостей системи збору й обробки фінансово-економічної інформації на базі практики. При викладенні методик студент повинен посилатися на первинні й зведені фінансові документи, нормативно-інструктивні матеріали. Розрахунково-аналітична частина повинна вміщувати фінансово-економічну документацію: заповнені первинні та зведені бухгалтерські документи, фінансові, статистичні та податкові документи, відомості, розрахунки. При підготовці розрахунково-аналітичної частини слід використовувати статистичний інструментарій зведення й групування даних, табличний і графічний методи.

Презентація повинна бути виконана у редакторі Microsoft PowerPoint, її обсяг не менше 12 слайдів.

Звіт про практику подається на кафедру **не пізніше як через 2 дні** після завершення практики.

6. Підбиття підсумків виробничої практики

6.1. Після завершення практики студенти звітують про виконання програми.

Форма звітності студента за практику – це подання звіту, підписаного й оціненого керівником бази практики в друкованому вигляді.

Звіт разом з іншими документами, що передбачені робочою програмою практики (щоденник практики та характеристика), подається на рецензування керівнику практики від кафедри. Після доопрацювання та остаточного погодження з керівником практики від кафедри звіт у друкованому вигляді подається на захист.

Звіт має містити відомості про виконання студентом усіх розділів програми практики, висновки і пропозиції, список використаної літератури тощо. Звіт оформлюється за вимогами, які встановлюються робочою програмою практики.

6.2. Звіт захищається студентом у комісії, до складу якої можуть входити: керівник практики від факультету, керівник практики від кафедри, керівник практики від бази практики (у разі можливості) та інші.

Комісія здійснює оцінювання результатів практики студентів за дворівневою шкалою оцінювання у терміни, встановлені відповідним наказом про проведення практики.

Оцінювання результатів практики відбувається відповідно до принципів та критеріїв, передбачених робочою програмою практики.

6.3. Студента, який не виконав програму практики, відраховують з Університету.

6.4. Підсумки практики обговорюються на засіданні кафедри, а загальні підсумки практики розглядаються на засіданнях вчених рад факультетів.

7. Критерії оцінювання результатів виробничої практики

90–100 балів (відмінне та вчасне виконання завдань практики та наявність позитивних відгуків) – студент отримав позитивний відгук із бази практики, вчасно надав для перевірки щоденник та звіт з практики, звіт виконано без зауважень, на захисті звіту студент чітко і логічно доповідає, демонструє засвоєння практичних знань, впевнено і грамотно відповідає на питання, характеристика керівника практики відмінна.

80–89 балів (виконання завдань практики вище середнього рівня, позитивні відгуки) – студент отримав позитивний відгук із бази практики, вчасно надав для перевірки щоденник та звіт з практики, звіт містить деякі похибки, на захисті звіту студент тримається досить впевнено, відповідає на запитання, характеристика керівника практики – дуже добре;

70–79 балів (виконання завдань практики в цілому вірно, але містить ряд істотних недоліків, відгуки позитивні) – термін надання звіту, відгуку з бази практики та звіту порушено, в звіті розкрито більшість питань, але були

присутні деякі змістовні помилки та недоліки в оформленні, захист пройшов добре, характеристика керівника практики – позитивна.

60–69 балів (завдання практики виконане, але неповно, містить ряд помилок, відгуки на практику позитивні, однак із зауваженнями) – термін надання звіту, відгуку з бази практики та звіту порушено, є помилки у звіті, виконано не всі завдання, є претензії до оформлення звіту та щоденника, на захисті студент доповідає, однак на питання відповідає невпевнено, характеристика від керівників практики в цілому задовільна

50–59 балів (завдання практики виконано на мінімальному рівні, відгуки містять значні зауваження) – термін надання звіту, відгуку з бази практики та звіту порушено, є значні помилки у звіті, звіт не повний, є претензії до оформлення звіту та щоденника, на захисті звіту студент непереконливо відповідає, спостерігається нестача теоретичних та практичних знань, не вміє робити висновки, характеристика керівника практики задовільна.

1–49 балів (програму практики не виконано, відгуки негативні) – студент не надав звіт та/або щоденник, або ж надав звіт та щоденник із значним запізненням та із великою кількістю помилок, невиконаних завдань, у звіті практично не орієнтується, не демонструє наявності практичних навичок, характеристика керівника практики негативна. Студент, який не виконав програму практики без поважних причин та/або отримав негативну оцінку з практики, відраховується з університету.

8. Методи контролю та схема нарахування балів

Результати проходження виробничої практики студентом оцінюються за допомогою двох форм контролю: **ведення щоденника практики; складання та захист звіту з виробничої практики.** Також обов'язковою є наявність **відгуку з місця проходження практики.**

Щоденник є поточною формою контролю за проходженням практики, в ньому має бути записано всю виконану роботу за кожен день. За відсутності відповідно оформленого щоденника практики виробнича практика не зараховується.

За участь студентів в майстер-класах та тренінгах, які пов'язані із тематикою виробничої практики, додатково нараховується 5 балів. Тренінги можливо проходити на платформі масових відкритих онлайн-курсів **Prometheus** (<https://prometheus.org.ua>), Coursera (<https://ru.coursera.org/>), на онлайн практиках ПриватБанку (<https://practice.privatbank.ua/>) Укрсиббанку (https://my.ukrsibbank.com/ua/careers/online_practice_for_students/) та ін. Тематики конкретних тренінгів має бути узгоджена із керівником практики від Університету.

Після закінчення періоду проходження виробничої практики студенти представляють щоденник практики, відгук з місця проходження практики та звіт з практики, який підлягає перевірці у встановлені терміни, після чого

відбувається захист звіту. Звіт з практики захищається студентом на звітній конференції та/або на засіданні кафедри економічної теорії.

Оцінка за практику вноситься в заліково-екзаменаційну відомість і в індивідуальний навчальний план студента.

Студенти, які не виконали програму практики, вчасно не надали звіту та/або щоденника практики, отримали негативні відгуки від керівників практики, не змогли захистити звіт з практики, відраховуються з навчального закладу.

Фактичні терміни початку і закінчення практики, терміни здачі, перевірки і захисту звітів визначаються адміністрацією згідно навчального плану і графіку навчального процесу на поточний навчальний рік та повідомляються студентам до початку практики. Керівник практики від навчального закладу інформує про такі терміни студентів та адміністрацію щодо результатів проходження практики і захисту звітів.

У разі настання / подовження дії обставин непоборної сили (в тому числі запровадження жорстких карантинних обмежень в умовах пандемії з заборонаю відвідування ЗВО) здобувачам вищої освіти денної форми навчання надається можливість скласти залік дистанційно на платформі Classroom в дистанційному курсі «Виробнича практика».

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка	
	для чотирирівневої шкали оцінювання	для дворівневої шкали оцінювання
90 – 100	відмінно	зараховано
70-89	добре	
50-69	задовільно	
1-49	незадовільно	не зараховано

9. Рекомендована література

1 Цибульська Е. І. Фінансовий менеджмент: навч. посіб. для студентів. Київ : Кондор, 2021. 348 с.

2 Карлін М.І. Фінанси зарубіжних країн : навчальний посібник. 2 вид., доповн. Київ : Кондор, 2021. 364 с.

3 Економіка підприємства : підручник / за заг. ред. д.е.н., проф. Ковальської Л.Л. та проф. Кривов'язюка І.В. Київ : Кондор, 2020. 620 с.

4 Фінанси підприємств : підручник / О.Б. Курило, Л.П. Бондаренко, О.Й. Вівчар, О.М.Чубка. Київ : Кондор, 2020. 340 с.

5 Фінансовий аналіз : навчальний посібник для здобувачів ступеня вищої освіти магістра спеціальності «Облік і оподаткування» 19 освітньо-

професійної програми «Облік і оподаткування» / А.В. Череп, О.В. Гамова, І.А. Козачок. Київ : Кондор, 2020. 268 с.

6 Кривов'язюк І.В. Антикризове управління підприємством : навчальний посібник. 3-тє видання, доповн. і переробл. Київ : Кондор, 2020. 394 с.

7 Стратегічне управління : навчальний посібник / М. М Буднік, Г. С. Невертій, Н. М. Курилова. Київ : Кондор, 2020. 292 с.

8 Управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства : навчальний посібник / М.П. Денисенко, В.А. Панченко, О.І. Шапоренко, В.І. Федорак. Київ : Кондор, 2020. 384 с.

9 Міжнародні фінанси : підручник / Горбач Л. М., Плотніков О. В. Київ : Кондор, 2019. 528 с.

10 Кузнєцова Н.В., Бідюк П.І. Теорія і практика аналізу фінансових ризиків: системний підхід : монографія. Київ : Ліра-К, 2020. 400 с.

11 Ковальчук Т.Г. Облік і аналіз зовнішньоекономічної діяльності : навч. посіб. Київ : Ліра-К, 2018. 216 с.

12 Виробнича практика: програма та методичні рекомендації для студентів 5 курсу спеціальності 8.03020301 – «Міжнародні економічні відносини» (рівень вищої освіти – магістр) / уклад. Л. І. Григорова-Беренда. Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2016. 28 с.

13 Положення про організацію освітнього процесу в Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна [електронний ресурс]. Режим доступу: http://www.univer.kharkov.ua/ua/general/docs/files_pol

14 Фінанси підприємств корпоративного сектора економіки України : колективна монографія / Зимовець В.В., Даниленко А.І., Терещенко О.О. та ін. ; за ред. В.В. Зимовця ; НАН України, ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України». Київ, 2019. 306 с. URL: <http://ief.org.ua/docs/mg/311.pdf> (дата звернення: 26.08.2021).

15 Яркіна Н.М. Економіка підприємства : навч. посіб. Вид. 2-ге, перероб. і доп. Київ : Ліра-К, 2017. 600 с.

16 Parionova, N. International Economics. Microeconomics : Manual. Київ : Ліра-К, 2017. 316 с.

17 International Economic Relations. Management: Textbook / Lytvynenko L., Lytvynenko S. K.: Condor, 2018. 248 p.

18 Shkodina I., Yehorova Y. Monetary policy as a factor of global financial market volatility increasing. Financial and credit activity: problems of theory and practice. 2017. №1 (22). P.5 – 17

19 Shkodina I. Influence of financial technologies on the transformation of the financial system. Financial and credit activity: problems of theory and practice. 2018. No. 1 (24).

20 Fratianni Michele, Hauskrecht Andreas, Stefanescu Catalin. International Money And Finance. Publisher World Scientific Publishing Co Pte Ltd. 2022. 320 pages

21 Melvin Michael, Norrbin Stefan. International Money and Finance. Publisher Elsevier Science & Technology. 2022. 350 pages

22 Sawyer Malcolm. The Power of Finance : Financialization and the Real Economy. Publisher Agenda Publishing. 2022. 320 pages

23 Cardullo M. W., Liu Manhong Mannie. An Alternative Analytic Model for the Global Financial System. Publisher World Scientific Publishing Co Pte Ltd. 2022. 400 pages

10. Посилання на інформаційні ресурси в мережі Інтернет, відеолекції, інше методичне забезпечення

1. Господарський кодекс України [електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/436-15>

2. Закон України про зовнішньоекономічну діяльність [електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/959-12>

3. Митний кодекс України [електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>

4. Податковий кодекс України [електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>

5. Державна фіскальна служба України [електронний ресурс]. – Режим доступу: sfs.gov.ua/

6. Офіційні сайти міжнародних компаній та організацій

11. Особливості навчання за денною формою в умовах продовження дії обставин непоборної сили (в тому числі запровадження карантинних обмежень через пандемію)

В умовах дії карантинних обмежень освітній процес в університеті здійснюється за змішаною формою навчання, а саме: практика проходить в імітаційній формі (бізнес-симуляція) дистанційно на платформі Classroom за використанням Zoom-конференцій.

Дистанційно здійснюються всі етапи бізнес-симуляції. Базою для бізнес-симуляції може бути будь-яке підприємство міжнародного бізнесу, що здійснює зовнішньоекономічну діяльність та функціонує на конкретних зовнішніх ринках (наприклад, ЄС, Північної Америки тощо), комерційні банки та міжнародні фінансові організації. Моделювання ринкової ситуації сприяє синтезу усього комплексу знань, вмінь та навичок, що студент отримав під час бакалаврського циклу освіти, формуванню вмінь щодо прийняття управлінських рішень в сфері міжнародних фінансів.

Складання підсумкового семестрового контролю: в разі запровадження жорстких карантинних обмежень з заборонаю відвідування ЗВО студентам денної форми навчання надається можливість захистити звіт в комісії на платформі Zoom та скласти залік дистанційно на платформі Classroom в дистанційному курсі «Виробнича практика», в який надсилаються звітні документи з практики.